

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośzeniem i w agencjach	2,65 „
Na pocztę, już z odnośzeniem	2,89 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 „
Na pocztę, już z odnośzeniem	8,87 „
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.	

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w gdańskich. Tłumaczenia i ogl. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogl. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — się nie gwarantuje. — — —
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Wtorek: NMP. Różańc.
Środa: Kandyda M.

CHOJNICE, środa dnia 3. października 1928 r.

Słońca wschód 5.02 zachód 17.37
Księżycy wschód 18.24 zach 7.53

Austria na wulkanie W Wiedniu zanosi się na wybuch wojny domowej

Dr. Seidle z Innsbrucku, nieznaną dotychczas zagranicy gwiazdą, zwrócił przeciw w końcu uwagę na siebie nie tylko prasy i opinii austriackiej. Stało się to ku niemałej zapewne satysfakcji i zaspokojeniu ambicji austriackiego dyktatora in spe. Ambicje przywódcy t. zw. Heimwehry sięgają bowiem bardzo daleko i wysoko. Opierają się one na konkretnej już dzisiaj sile organizacji zbrojnej, zwerbowanej głównie wśród chłopów i goralich z Tyrolu, Styrii i Karyntji. Organizacja ta pod nazwą Heimwehry została utworzona swego czasu pod egidą austriackiej partji chrześcijańsko - demokratycznej, jako przeciwwaga socjalistycznej organizacji zbrojnej, t. zw. Schutzwehry zdobyły żywioły nacjonalistyczne i monarchistyczne, wśród których znalazło się sporo przeplancowanych z Niemiec hackenkreuzlerów i byłych oficerów armji cesarskiej. Teraz poczuł Dr. Seidle, iż nadchodzi moment odpowiedni do wyzyskania swych własnych ambicji. Przeprowadził on przy poparciu pewnych kół uzbrojenie Heimwehry, wcielił do jej szeregów fachowców — oficerów z byłej armji habsburskiej, wreszcie zwołał w Innsbrucku wielki zjazd, na którym wygłosił programową mowę naszpilkowaną gestami pogroźkami pod adresem parlamentu, demokracji etc. Zapowiedział wreszcie, iż „przyjdzie ze swymi ludźmi do Wiednia i zrobi tam porządek”.

W odpowiedzi na plan Heimwehrowców zarządziła partja socjal-demokratyczna zjazd swej Schutzwehry na ten sam dzień 7 października również w Wiener Neustadt, które, jako miasto wybitnie fabryczne, uważane jest za fortecę robotniczo - socjalistyczną w Austrii. Niebezpieczeństwo spotkania się w jednym dniu i w jednym mieście 50.000 uzbrojonych Heimwehrowców z równie liczną i dobrze uzbrojoną Schutzwehrą, jest tak widoczne, groźba możliwej i krwawej masakry tak jawna, iż zaniepokoiła się nią opinia i prasa austriacka bez względu na kierunek polityczny. Dr. Seidle nie kryje pod korcem swych zamiarów przeprowadzenia, jeśli się da, w co nie wątpi on sam, puczu zbrojnego, rozpedzenia parlamentu i obwołania nowego rządu, któryby miał być forpczą restauracji monarchizmu habsburskiego.

Sytuacja wydaje się dość zaognioną; nie ułatwia jej to, że główne bodaj przyczyny ostrych antagonizmów między prawicą a lewicą w Austrii tkwią w ekonomice, a nie w polityce. Socjaliści bronią zawzięcie ustawy obecnej o ochronie lokatorów np., którą, wraz z polityką budowlano-podatkową Wiednia, chrześcijańsko - społeczni a zwłaszcza ich grupa konserwatywna, uważają za wymysł piekielny, zasługujący na starcie z powierzchni ziemi. Chodzi też o usunięcie socjalistycznego zarządu Wiednia i zastąpienie go przez ciało reprezentacyjne o składzie pravicowym.

Rząd austriacki zachowuje, do tej pory przynajmniej, postawę neutralną, pozostawiając jak gdyby losy dni październikowych rozwojowi wypadków. Do Wiener Neustadt ma być, zresztą, wysłana policja wiedeńska z karabinami maszynowymi, oraz tankami, a także i oddziały wojska. Najlogiczniejsze w tym wypadku byłoby zapewne ze strony rządu wydanie zakazu, wymarszu do Wiener Neustadt tak czarnym, jak i czerwonym. Na to się jednak dotychczas rząd nie zgodził, pomimo pewnej propozycji ze strony umiarkowanych grup chrześcijańsko-społecznych i socjal-demokracji. Być może, iż jest to taktyka, której celem ma być zmiekczenie opozycji socjalistycznej w parlamencie i wywaranie na nią pewnej presji moralnej. Narazie panuje jednak w Austrii, a zwłaszcza w Wiedniu, nastrój niepokoju i trwogi o jutro.

Poza kulisami zgnitego sekciarstwa Arcybiskup marjawicki Jan Kowalski na ławie oskarżonych

Śluby mistyczne i koniec świata w marjawickim repertuarze.

Dziesiąty dzień rozpraw.

Płock dnia 30. 9. 1928.

Wczorajszy dzień procesu marjawickiego rozpoczął się przy drzwiach otwartych. Sąd wezwał świadka obrony duchownego marjawickiego Nowakowskiego. Zeznawał on już onegdaj i wtedy stwierdzono, że nakłaniał świadków do składania fałszywych zeznań przed sądem, w aktach bowiem sprawy o pobicie Jadwigi Godlewskiej przez Nowakowskiego znaleziono zeznanie Wiktorji Perzynówny tej treści: „Nowakowski dodał, że w sądzie Boga niema i że możecie zeznawać nieprawdę, a ja was rozgrzeszę”.

W związku z tem obrona zgłosiła wczoraj wniosek powołania dwu nowych świadków. Przeciwno wnioskowi temu zaproponował prokurator, twierdząc, że nieprawdziwość zeznań marjawickich, podległych Kowalskiemu, jest notoryczną. Sąd udał się na naradę, po której wydał decyzję niewzywania nowych świadków, poczem rozpoczął dalsze badanie św. Nowakowskiego.

Na zapytanie adw. Kobylińskiego, kiedy się urodziło pierwsze dziecko w klasztorze, Nowakowski odpowiedział, że metryka dziecka pochodzi z 1924 r. Następnie wyjaśnił, że małżeństwa marjawickie są realne i zupełnie zwykłe. Pojęcie małżeństwa mistycznego jest jedynie przenośnią w stosunku do łączenia się z niebem. Również to, co jest powiedziane w „Pieśni nad pieśniami”, należy uważać za pojęcie alegoryczne.

Na zapytanie, czy na uroczystościach weselnych były przyjęcia, Nowakowski odpowiedział, że była skromna herbatka i ciastka. Mandolinstek nie było.

Na zapytanie obrony, czy prawdą jest, że Kowalski miał 6 żon, odrzekł Nowakowski, że opiera się na aktach stanu cywilnego, głoszących, że Kowalski jest zaślubiony przelożonej siostrze, matce Wiluckiej. Dalej mówił Nowakowski — że „przez miłość wzajemną i przez wolę Bożą duchowni marjawiccy są połączeni za pośrednictwem Kowalskiego i Kozłowskiej z Bóstwem”.

Ogromną wesołość na sali wywołała konfrontacja, jaka się odbyła pomiędzy Nowakowskim i ks. Banasiakiem. Powodem jej było wycofanie się Nowakowskiego z poprzednio złożonych zeznań o małżeństwach mistycznych.

Następnie zeznawał ks. Banasiak. Oświadczył on, że w 1926 r. objędzali wszystkie parafje marjawickie Kowalski, Feldman, Przysiecki i Próchniewski i głosili rekolekcje o ślubach mistycznych z komentarzami „Pieśni nad pieśniami”. Kowalski publicznie na ambonie tłumaczył zebrany parafjanom, że śluby mistyczne są inne, jak świeckie i że dzieci zrodzone z takiego małżeństwa pochodzą z Ducha Świętego.

Dalej stwierdził Banasiak, że był na zaślubinach Kowalskiego z siódmą jego żoną, Ponewczyńską. Na weselu pito dużo wina. Kowalski

całował mandolinistki, a u jego nóg siedziały dzieci z internatu i śpiewały pieśni miłosne. Był na libacji i Nowakowski.

Na ten ostatni argument usiłował dać Nowakowski odpowiedź, która wypadła jedna bardzo niejasno.

Banasiak stwierdził niezgodność zeznań Nowakowskiego z prawdą. Gdy Kowalski kazał mu z nowozaślubioną żoną, siostrą Irminą iść do wspólnej sypialni, a on odmówił Kowalski śmiało się zeń i szydził.

Dalej Banasiak oświadczył, że Nowakowski został wypędzony z parafji w Zeliszewie i parafjanie jego rzucali nań kamieniami za pobranie towarów na weksle i obciążenie należnościami parafji. Działo się to w momencie, kiedy marjawicci przepowiadali rzekomy koniec świata.

Nowakowski na to dowodził, że marjawicci nie głosili końca świata, lecz oczyszczenie świata z grzechów ludzi. Zakupy były robione w związku z katastrofą, zagrażającą całemu światu, a nie tylko Warszawie.

Na zapytanie przewodniczącego sądu, po co marjawicci robili zakupy i przywozili towary do Płocka, skoro miał nastąpić koniec świata, Nowakowski odpowiedział: „Wszystko jest w mocy Bożej”. Odpowiedź ta w zestawieniu z pytaniem wywołała śmiechy na sali, co pociągnęło za sobą przywołanie publiczności przez przewodniczącego do porządku.

Następnie św. Nowakowski został skonfrontowany ze świadkami: Badowską, Dziewulskim i Głogoszewską, którzy wykazywali mu nieprawdę, wość zeznań. Także los spotkał znaną z fałszywych zeznań przed sędzią śledczym, Boniecką, którą skonfrontowano z Głogoszewską, Niewiadomską, Prochówną i Tomasówną. Marjawicci nie mają szczęścia do swych świadków.

Po krótkiej przerwie zeznała zakonnica marjawicka, Komorowska - Feldmanowa, małżonka „biskupa” Feldmana. Oświadczyła ona, że przełożeni jej nałożyli na nią obowiązek odegrania roli prowokatora(!) w procesie. Udając, że wystąpiła z klasztoru, zgłosiła się do państwa Zarębowskich o których chodziły wersje, że są autorami procesu Kowalskiego. Zarębowscy ofiarowali mandolinstkom po ustąpieniu z klasztoru pomoc materialną i opiekę.

Będąc u Z., dowiedziała się, że w akcji przeciw marjawitom bierze udział proboszcz parafji na Powązkach w Warszawie, ks. Krueger. Usiłował jakoby przekupić ją sumą 200 zł. Sprawą tą interesował się, według Feldmanowej, biskup polowy wojsk polskich ks. Gall i biskup płocki ks. Nowowiejski (???)

Tak brzmiały zeznania „prowokatkorki”! Dalsze rozprawy w poniedziałek o godz. 10 zrana.

B. T.

Zamienili z sobą ryż i wino Szczegóły zaślubin japońskiego następcy tronu

Londyn, 1. 10. (radio). Dzienniki angielskie donoszą z Tokio szczegóły zaślubin brata cesarza japońskiego ks. Sziszibu, z 19-letnią córką japońskiego ambasadora, panną Satsuko Matsudaira. Zrana oblubieniec udał się do świątyni bogini słońca, która jest patronką małżeństwa i w której obliczu odbywa się właściwe zawarcie zwią-

ku małżeńskiego. Po ceremonjalnym powitaniu przez księcia oblubienicy, nowożeńcy zamienili uroczystość pomiędzy sobą, według starego zwyczaju i rytuału, ryż i wino. Po tym symbolicznym akcie ogłoszone małżeństwo za zawarte. Młoda księżna była uczesana na starodawną tradycyjną modłę.

Po obrzędzie zaślubin, odbyło się w nowym pałacu ks. Sziszibu śniadanie weselne, zanim młoda para księżna była przyjęta przez cesarza japońskiego.

Oferta jesienna

Dziennie dopływ towaru
Ceny bezkonkurencyjne

Konfekcja damska

Płaszcz damskie, zamsz	39.00
Płaszcz damskie, materj. ang.	58.00
Płaszcz damskie, „ „ z futerk.	95.00
Płaszcz damskie, ryps. eleg. krój z futerk.	145.00
Płaszcz damskie, czarne barankowe	105.00
Płaszcz damskie pluszowe, eleg. podszewk.	135.00
Suknie damskie popelin., eleg. krój	16.50
Suknie damskie ryps.	58.00

Materiały na sukienki

Popeliny, modne kolory	2.75
Popeliny, pierwszorzędnej jakości	3.90
Popeliny-ryps, trwały materiał	5.25
Popeliny-ryps, czysta wełna	5.70
Popeliny-ryps, modne kolory	8.20
Materiały szkockie, podwójnej szerok.	2.45
Materiały na bluzki, prążk., czysta wełna	7.50
Flanela wełn. na bluzki, prążkow.	9.75
Flausze na płaszcze, wzorzyste	10.95

Materiały bawełniane

Molton popielaty	0.90
Molton niebielony	1.90
Molton bielony	1.95
Flanela na koszule, prążkow.	1.35
Flanela na koszule	1.65
Barchan-velour, dobrej jakości	1.95
Barchan-pique, bielony	1.95
Koldry, popielate	7.95
Materiał na bieliznę	1.20
Materiał na bieliznę, 80 ctm. szerok.	1.45
Madepolam, 80 ctm. szerok.	1.95
Ręczniki kuchenne	0.70
Materiał fartuchowy, 120 ctm. szerok.	2.05
Materiał fartuchowy	2.95
Satyna fartuchowa	1.75
Materiał fartuchowy	3.45

Konfekcja męska

Płaszcz męskie, sportowe	36.50
Płaszcz męskie, lepsze wykonanie	43.50
Płaszcz męskie, modne karo	83.00
Płaszcz męskie sportowe,	117.00
Palta męskie z kołnierzem futrz.	175.00
Kurtki męskie, z grubego sukna na flanelowej podszewce	19.50

Jedwabie

Jedwab sztuczny, piękne wzory	4.95
Jedwab do prania, modne kolory	6.95
Jedwab - japoni ca 95 ctm. szerok.	8.50
Eolienne, piękne kolory	7.95
Crepe de chine, ca 96 szerok.	13.95
Crepe de chine, lepszej jakości	16.50
Crepe de chine „ „	18.50
Crepe georgette, biały	24.00
Crepe marocain, czysta wełna	25.00

Materiały na płaszcze i garnitury męskie

Materiał - loden trwały materiał mtr.	7.50	Materiały na garnitury męskie mtr.	6.50
„ „ ciężki i trwały na kurtki mtr.	10.50	Materiały na garnitury męskie, lepsz. wzorz. mtr.	9.50
„ „ na kurtki sportowe i płaszcze mtr.	13.50	Materiały na garnitury, kamgarn mtr.	22.50
„ „ na płaszcze do podróży mtr.	10.25	Kamgarn męski, granat. mtr.	22.00
Flausz dobry i trwały na płaszcze męskie	19.75	Kamgarn, modne kolory mtr.	38.50
Flausz wzorzysty, czysta wełna na płaszcze męskie	20.00		

Bogaty wybór!

ODDZIAŁ SPECJALNY: Pończochy, artykuły modne, rękawiczki, artykuły skórzane, wyroby trykotowe, chusteczki, swetry i sukienki więzione.
ODDZIAŁ MODNIARSKI: Wielki wybór kapeluszy najnowszych fasonów.

Bogaty wybór!

Juliusz Schreiber, Chojnice

Rynek 17

Telefon 48.

Obwieszczenie.

Niniejszem wzywa się wszystkich obywateli Państwa polskiego płci męskiej, urodzonych w roku 1910 zamieszkałych w obrębie miasta Chojnice, oraz rodziców, których synowie urodzeni w roku 1910 przebywają przejściowo poza obrębem miasta lub znajdują się w więzieniu, zakładach i t. p. do zgłoszenia się z metryką urodzenia celem rejestracji, w Ratuszu pokój nr. 4 w godzinach urzędowych w czasie do 15. października 1928 r.

Winni niedopełnienia obowiązku zgłoszenia się bez uzasadnionych przyczyn, ulegną karze grzywny do 150. — zł. lub aresztu do 14 dni albo obu tym karom łącznie.

Chojnice, dnia 1. października 1928 r.

Urząd Policji Miejskiej.

Obwieszczenie

Wszystkich właścicieli koni 4 letnich i starszych na obszarze miasta Chojnice, które do przeglądu koni na wiosnę z jakichkolwiek powodów nie stanęły, wzywa się niniejszem do stawienia koni do dodatkowego przeglądu.

Przeгляд koni dodatkowy odbędzie się w Chojnicach na Placu Piastowskim dnia 4. października 1928 r. o godz. 8-nej rano.

Na obwieszczenie w Orędowniku Urzędowym pow. Chojnickiego z dn. 29. 9. 28 r. Nr. 42. poz. 452. zwracamy uwagę,

Chojnice, dnia 2. października 1928 r.

Magistrat.

Ogłaszacie w Dzienniku Pomorskim.

29. 9. — 13. 10. 28 r.

10 % rabatu
na wszelkie artykuły!

Ludwik Rasch
Trykotaż, towary więzione, koszule męskie, pończochy, rękawiczki, chusteczki.
Artykuły podarunkowe. — Sprzęty kuchenne, towary emaljowe, — szkło, fajans, porcelana.

15 tanich dni!

29. 9. — 13. 10. 28 r.

Resztki i inne towary
nadmierzają tanio!

KINO NOWOCI

We wtorek i środe 2 i 3 X. o godz. 8.15

Verdun

Potężna epopea wojenna w 10 aktach, która jest dokumentem autentycznym, jest ściśle zgodnym z prawdą odtworzeniem walk podczas wojny światowej. Dzieje miasta Verdun, gdzie bohaterstwo narodowe odniosło najświetniejszy triumf, zapisały się złotymi zgłoskami w historii Francji.

Ogróć tego: aktualne dodatki 2074

1. Pogrzeb Wojewody Młodziejowski
2. 9 Regaty Związkowe o Mistrzostwo polskie w Brdyniściu.

Pomimo olbrzymich kosztów — ceny zwykłe!
Koncert wzmocniony!

W środe o godz. 4.
przedstawienie dla dzieci
i młodzieży.

Panienska

do dzieci

z lepszym wykształceniem szkolnym i znajomością sztuki może się zgłosić. 2079

Dr. Neumannowa
ul. Gdańska 23.

Elewa

z lepszym wykształceniem 6 klas szkoły średniej przyjmie zaraz 2077

Bank Ludowy
w Chojnicach.

Zgubiłem Przetarg przymusowy

Dnia 3. października br. o godz. 17-tej sprzedam na podwórzu spedytora Ncwackiego największą dającą za gotówkę:

1 fortepian.

Rogowski
kom. sąd. Chojnice. 2080

Ludzi

do wybierania
kartofli

poszukuje 2070
Dom. Szenfeld.

Poszukuje dla mego dziecka 3 mies. wziętego zdrowia, zdrowej nianki lub matki karmiącej.

Zgłosz. do eksp. Dziennika Pomorskiego. 2065

Pokój

umeblowany

zaraz do wynajęcia. 2075
Brzeziński
Gdańka 10 III.

Cherek
Staroszkolna 15.

Dobry

koń roboczy i młocarnia

zaraz na sprzedaż. 2076

Cegielnia, Korth.

Poszukuje natychmiast

pożyczki

do 2000 zł.

na I hypotekę gruntu 2074.
Zgł. do eksp. Dz Pom. pod nr. 2072.

Poszukuję zaraz

służącej.

Węsierski
restauracja. 2069

